

OKROŽNO DRŽAVNO TOŽILSTVO V LJUBLJANI

Slovenska cesta 41, 1000 Ljubljana

Številka: Kt/15327/2019/ME

Datum: 8.8.2019

Na podlagi četrtega in prvega odstavka 161. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP) izdajam naslednji

s k l e p :

Kazensko ovadbo ZAVODA ŽIVIM z dne 11.4.2019 zoper osumljenega: PETER HORVAT, zaradi kaznivega dejanja kršitve enakopravnosti po prvem odstavku 131. člena Kazenskega zakonika (KZ-1) v zvezi s poročilom Policijske postaje Logatec, št. 2300/3426429/1915142/9475457/2019 (3079887) z dne 17.6.2019

z a v r ž e m ,

ker ni podan utemeljen sum, da je osumljenec storil naznanjeno kaznivo dejanje.

O b r a z l o ž i t e v :

Iz prijave Zavoda Živim izhaja, da se zavod ukvarja s širjenjem veselja do življenja, pomaga mamicam v nosečnosti, staršem po izgubi otroka v krizni nosečnosti ter družinam, ki se znajdejo v materialni stiski zaradi tega, ker so otroka obdržali. Delujejo tudi preventivno z oglaševanjem, predavanji, okroglimi mizami, izdajajo knjige in pišejo članke. V novembru 2018 so se v zavodu odločili, da bodo oglaševali njihovo poslanstvo na način, da bodo njihov oglas objavili oz. predstavili javnosti na avtobusih LPP. Tako so z oglaševalsko agencijo SMS marketing oglaševanje d.o.o. sklenili pogodbo o najemu oglasnih površin in izdelavo oglasnih sporočil, na podlagi katere je bil izdelan oglas z vsebino: www.zavod-zivim.si, radi imamo življenje! Žalujem za svojim otrokom... stopi iz tišine, nisi sama in kontaktne telefonske številke. Prav tako je na oglasu prikazana fotografija moškega in ženske z dojenčkom, ženske in pripomočka – testa za ugotavljanje nosečnosti. Oglas je bil nameščen na zadnjo stran avtobusa mestnega potniškega prometa in uporabljen za vožnjo za različnih linijah po Ljubljani. S strani Zavoda Živim je bil oglas na avtobusu fotografiran, fotografija pa objavljena na družbenem omrežju Twitter, prav tako na omrežjih Facebook in Instagram. Nekaj dni kasneje so na družbenem omrežju Twitter opazili objavo uporabnika z imenom Državljan D: »Občina @vistiljubljana, a mi lahko pojasnite, zakaj na avtobusih LPP dopuščate oglase zavoda, ki nasprotuje splavu?« Uporabnik Turizem Ljubljana @TurizemLJ je odgovoril na objavo uporabnika Državljan D in sicer: »Tole je sicer vprašanje za LPP, tako da ga bomo jutri posredovali njim. Hvala«. V nadaljevanju je isti uporabnik objavil dne 12.12.2018 na Twitterju

vsebino: Božični haiku. Avtobus pelje, na njem je polno reklam, a ne od zadaj. V naslednji objavi pa je objavil sledeče: Ker s terena dobivamo informacije, da je haiku prezahteven – LPP je umaknil sporni oglas s svojega avtobusa. Cenimo in pozdravljamo. V nadaljevanju so bili s strani Sergeje Mirnik obveščeni, da je bilo oglasno sporočilo, ki je bilo predmet pogodbe med oglaševalsko agencijo SMS marketing oglaševanje d.o.o., odstranjeno iz avtobusa. Obveščeni so bili, da oglasne storitve agencija ne more izpolniti in predlaga prekinitev pogodbe, zaradi česar stroškov produkcije in oglaševanja ne bodo zaračunali. V nadaljevanju so na podlagi prijave zadeve zagovorniku načela enakosti prejeli obvestilo, da Agencija SMS marketing v postopek v odstranitve oglasa ni bila vpletena in ni imela možnosti vpliva na odločitev LPP. S strani novinarke Marjane Debevec iz Radia Ognjišče so prejeli korespondenco s podjetjem LPP, pri čemer je iz prejetega dokumenta razvidno, da se je za odstranitev oglasa odločilo vodstvo LPP in sicer zaradi polemik, ki so se odprle. Družbo Media bus d.o.o., s katero ima družba LPP d.o.o. sklenjeno pogodbo za oglaševanje na njihovih avtobusih, je LPP d.o.o. prosil, da se oglas odstrani zaradi oglaševanja, ki vzbuja kakršnokoli nestrpnost, in sicer naj bi oglas Zavoda Živim v javnosti povzročil precej negativne odzive in je vzbujal nestrpnost. Upoštevajoč 55. člen Ustave RS in določbe ZZUPP je družba Medija bus d.o.o. oglas odstranila. Z navedeno odstranitvijo oglasa je Zavod Živim mnenja, da so mu bile kršene ustavne pravice, prav tako pa je bilo storjeno kaznivo dejanje kršitve enakopravnosti po 131. členu KZ-1.

Kaznivo dejanje kršitve enakopravnosti po prvem odstavku 131. člena KZ-1 stori, kdor zaradi razlike v narodnosti, rasi, barvi, veroizpovedi, etnični pripadnosti, spolu, jeziku, političnem ali drugačnem prepričanju, spolni usmerjenosti, premoženjskem stanju, rojstvu, genetski dediščini, izobrazbi, družbenem položaju ali kakšni drugi okoliščini prikrajša koga za katero izmed človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, ki so priznane od mednarodne skupnosti ali določene z ustavo ali zakonom, ali mu takšno pravico ali svoboščino omeji, ali kdor na podlagi takšnega razlikovanja komu da kakšno posebno pravico ali ugodnost.

V predmetni zadevi je bilo ugotovljeno, da družba SMS marketing oglaševanje d.o.o., ki je distributer družbe Media bus d.o.o., zaradi pogodbenega odnosa med družbo Media bus d.o.o. in družbo LPP d.o.o., ni mogla izpolniti pogodbe, sklenjene z Zavodom Živim. V izogib ponavljanju na tem mestu ugotavljam, da so ugotovitve predkazenskega postopka glede samega dejanskega stanja potrdile navedbe iz prijave Zavoda Živim in je bilo torej ugotovljeno, da je odločitev za odstranitev oglasa bila sprejeta s strani vodstva družbe LPP d.o.o., in sicer je odstranitev zahteval Peter Horvat. Iz elektronskega sporočila Petra Horvata z dne 6.5.2019 izhaja, da so bili dne 11.12.2018 v podjetju obveščeni, da oglas Zavoda Živim povzroča velike polemike na družbenih omrežjih. Po preverjanju je ugotovil, da je to res in podal zahtevo najemniku Media bus d.o.o., da ta oglas odstrani iz avtobusa. Razlog, zaradi katerega je zahteval odstranitev obravnavanega oglasa ni v naročniku oglasa niti v njegovi vsebini, temveč v tem, ker je oglas v javnosti vzbudil nestrpnost. Vzbujanje nestrpnosti pa je eden od vzrokov, da se oglasna sporočila s takšno vsebino na avtobuse LPP d.o.o. ne smejo nameščati. Pravno podlago za takšno zahtevo do podjetja Media bus d.o.o. je imel v 17. členu pogodbe, ki jo imajo

sklenjeno s tem podjetjem in določa pogoje za trženje zunanjih oglasnih površin avtobusov LPP.

Iz zgornjih pojasnil Petra Horvata izhaja, da je polemike v javnosti ocenil kot nestrpnost, zaradi česar je menil, da je zaradi takšnih odzivov upravičen uporabiti pravno podlago, kot izhaja iz 17. člena Pogodbe o najemu zunanjih na avtobusih mestnega potniškega prometa, sklenjeno med družbo Media Bus d. o.o. in LPP d.o.o. (v nadaljevanju: Pogodba), ki določa pogoje za trženje zunanjih oglasnih površin avtobusov LPP.

Iz pojasnil družbe MEDIA BUS d.o.o. izhaja vsebina zgoraj navedenega 17. člena Pogodbe, ki določa, da najemnik na najetih površinah ne sme izvajati oglaševanja oziroma omogočiti oglaševanja, ki bi bilo v nasprotju s prisilnimi predpisi, moralo ali bi vzbujalo kakršnokoli nestrpnost.

Predmetno kaznivo dejanje je mogoče storiti z direktnim naklepom, pri čemer pa ocenjujem, da osumljeni ni ravnal z naklepom, da bi kakorkoli posegel v človekove pravice in temeljne svoboščine do svobode izražanja iz 39. člena Ustave RS in svobode vesti oz. veroizpovedi iz 41. člena Ustave RS, pač pa je želel preprečiti polemike vezano na oglas, kar je sam očitno ocenil že za povzročanje nestrpnosti. Na podlagi navedenega torej menim, da osumljeni Peter Horvat ni ravnal naklepno, naklep pa je oblika krivde, ki jo je potrebno dokazati pri storitvi kaznivega dejanja po prvem odstavku 131. člena KZ-1.

Sklepoma še pojasnjujem, da gre pri oglaševanju za uresničevanje ekonomskih interesov oz. v prvi vrsti za pridobivanje kupcev proizvodov. Svoboda izražanja, ki je v funkciji uresničevanja demokratične ureditve države, zahteva višjo stopnjo varstva kot svoboda izražanja, ki je v funkciji izboljšanja ekonomskega položaja gospodarske družbe. Glede na konkretno situacijo je mogoče ugotoviti, da se torej osumljeni v konkretni situaciji ni ukvarjal s temi vprašanji z vidika uresničevanja svobode izražanja v funkciji uresničevanja demokratične ureditve države, pač pa je pristopil k zadevi z vidika svobode izražanja v ekonomskem smislu.

Glede na vse zgoraj navedeno in glede na to, da v predmetni zadevi nisem zaznala znakov nobenega drugega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, sem odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa.

PRAVNI POUK:

Če se oškodovanec z odločitvijo o zavrženju ovadbe ne strinja, ima pravico, da na podlagi drugega odstavka 60. člena Zakona o kazenskem postopku sam začne s kazenskim pregonom zoper osumljenca v roku osmih dni od prejema tega sklepa tako, da pri Okrajnem sodišču v Ljubljani predlaga opravo posameznih preiskovalnih dejanj ali vloži obtožni predlog.

Maja Medvešek
okrajna državna tožilka